

Mangfoldighedens gåde

Hvorfor er der så mange forskellige planter og dyr i verden? Det spørgsmål fik over 2.000 børn og voksne vendt, drejet og funderet over i vinterferien i Væksthusene i Botanisk Have. Projektmedarbejder Gry Vissing Jensen fortæller her om arrangementet.

Vinterferiearrangementet i Væksthusene var et helt nyt tiltag, og ugens forløb var derfor imødeset med spæn-

ding. I det følgende kan du læse om, hvordan vi valgte at klare opgaven: Hvordan formidler man evolutionsteori, samtidig med at de besøgende får en på opleveren?

Det store spørgsmål

Farvestrålende. Duftende. Fredfyldt. Omgivet af planterne og blomsterne i Væksthusene kan man ikke undgå at føle sig hensat til Afrikas ørken eller Brasiliens regnskov. Væksthusene indbyder

til at lade sanserne folde sig helt ud – der er et virvar af dufte, farver og lyde at indtage og fordøje.

Udfordringen til de besøgende var foranlediget af, at netop i år ville videnskabsmanden Charles Darwin være blevet 200 år. Det skulle selvfølgelig fejres, så Væksthusene indbød alle til at lege, spørge og gruble sig frem til svaret på spørgsmålet om planternes og dyrenes mangfoldighed. For at finde svaret kunne de besøgende deltage i en skattejagt, tale med

Jans "ækle" agratudser var et stort hit blandt både børn og voksne. (Foto: Anni Sloth)

gartnerne og komme på guidet tur i huset.

Ved at udvide åbningstiden på hverdage i vinterferien og fastholde den gratis adgang var håbet, at mange børn og deres voksne ville hjælpe os med den store opgave. Vi blev ikke skuffede. Der kom mange rigtig gode løsninger. Så hvad skal der til for at løse gåden?

Jagten på svaret

Nysgerrighed, en skattejagtsfolder og måske lidt hjælp fra familien gav børnene de vigtigste redskaber til at kunne løse mangfoldighedens gåde. Ved at løse mindst fem af

de ni opgaver i skattejagtsfolderen ville børnene komme nærmere på svaret på gåden og få en god oplevelse i Væksthusene. Undervejs i deres jagt kunne de studere orkideer, gå på opdagelse i ørken og regnskov samt lave deres eget *tilpasningsdyr* af mælkekartoner, pap, farvestrålende papir og plastikkrus.

Gartnerne Anna, Birthe og Jan bemandede hver deres post, og tre gange hver dag var der mulighed for at tage på minirundvisning med en af husets formidlere. Fokus i rundvisningen – og på posterne – var planternes evne

til at tilpasse sig forskellige miljøer. De besøgende fik indblik i, hvordan kaktusser overlever i ørkenen, at myrer og planter kan være de bedste venner, og hvorfor skovbrandene i Australien er svære at stoppe, men også en naturlig del af den lokale floras liv.

Tillykke Darwin

Væksthusene fejrede den 12. februar Darwins 200 års fødselsdag i selskab med 900 mennesker. Der blev holdt tale og råbt hurra. Der blev spist kage og drukket saftvand.

Desuden havde Steno Museets husastronom, Ole J. Knudsen, i dagens anledning skrevet en fødselsdagssang, som blev sunget af de mange gæster. I et af versene kommenterer han den diskussion mellem tro og videnskab, som evolutionsteorien har givet anledning til:

*Til lykke gamle hædersmand.
Hurra, hurra, hurra.
Naturlig selektion er go:
Det meste mælk, den bedste ko.
Så må de andre selv om,
hvad de helst vil tro.*

Succes – og stof til eftertanke

Væksthusene blev besøgt af mere end 2.000 mennesker i ferien, og at dømme efter de interviews, der blev fore-

Anna hjalp børnene med at komme godt igang med deres egen plante.
(Foto: Anni Sloth)

taget i løbet af ugen, havde de besøgende haft en rigtig god oplevelse. En enkelt udtalte endda, at hun havde genopdaget, at Århus havde Væksthusene.

Men et feriearrangement skal være mere end underholdning. I forbindelse med et sådant arrangement har vi som museumsinstitution et ansvar for, at gæsterne får en god oplevelse og også gerne lærer noget samtidig. Derfor måtte vi i skoletjenesten også stille os selv det spørgsmål, om evolutionsteorien overhovedet kan formidles til børn? Er det ikke i virkeligheden for svært eller abstrakt et emne til børn i 1.-6. klasse?

Svaret må blive et nej. Som udgangspunkt er intet for svært – det er et spørgsmål om at sætte det faglige niveau rigtigt og formidle det på en passende måde. Formidlingen af evolutionsteorien og dens betydning for biologien skete i form af en skattejagt med forskellige poster, rundvisninger, bemandede poster og plancher. At dømme ud fra svarene på skattejagtsfolderne har de fleste af børnene svaret eller i hvert fald forsøgt at svare på spørgsmålet om, hvorfor der findes så mange forskellige planter. I de før-

To dinde, bregneblade og Birthe gjorde historien om sporer og frø levende (Foto: Anni Sloth)

nævnte interviews nævner en del, at de var glade for at kunne komme til at snakke med og stille spørgsmål til gartnerne og rundviserne.

Svaret!

Hvorfor er det så, at der er så mange forskellige planter i verden? Og ikke bare én? Ifølge Darwin, som gav det

grundlæggende svar på det spørgsmål, skyldes det, at planter og dyr igennem millioner af år har udviklet sig, så de er bedst muligt tilpasset forskellige miljøer.

Hvis du stadig er lidt i tvivl, er du velkommen til at komme forbi Væksthusene og finde svaret selv.

Gry Vissing Jensen